

1. Cel projektu

Fundamentem inicjującym powstanie niniejszego projektu są pytania postawione po przeprowadzeniu szeregu badań na układach rzeczywistych: cement-pył krzemionkowy oraz cement-perlit ekspandowany. Ideą projektu są badania mechanizmu reakcji na układach modelowych, w których hydratacja poszczególnych faz klinkierowych [$3\text{CaO}\cdot\text{SiO}_2\text{-C}_3\text{S}$, $\text{Ca}_2(\text{SiO}_4)\text{-C}_2\text{S}$ i $3\text{CaO}\cdot\text{Al}_2\text{O}_3\text{-C}_3\text{A}$] będzie prowadzona i rozpatrywana osobno. Ponadto zostanie przeprowadzona synteza modelowych szkieł o różnym składzie chemicznym, które odzwierciedlają charakter aktywnych pucolan poprawiających właściwości fizykochemiczne kompozytów cementowych, takie jak odporność korozyjna i wytrzymałość. Korzyści stosowania tych materiałów wynikają z obecności aktywnej fazy szklistej zawierającej w swym składzie chemicznym SiO_2 , Al_2O_3 i Na_2O .

Projekt ma na celu rzucić nowe światło na kontrowersje dotyczące wyjaśnienia przebiegu reakcji hydratacji w początkowym stadium głównie etapu indukcji i dodatkowego „efektu glinianowego” obserwowanego na krzywej mikrokalorymetrycznej cementu hydratyzującego w obecności szklistych pucolan.

Głównym celem projektu jest wyjaśnienie mechanizmu hydratacji modelowych faz klinkierowych w obecności syntetycznych szkieł krzemianowych i glinokrzemianowych różniących się składem chemicznym.

Postawiono dwie hipotezy:

- a) Obecność alkaliów i stosunek molowy $\text{Na}_2\text{O}/\text{Al}_2\text{O}_3$ w fazie szklistej wpływają na jej reaktywność chemiczną i stopień przereagowania.
- b) Alkalia oraz glin obecny w strukturze pucolanowych materiałów zawierających fazę szklistą, wpływają na trwałość i morfologię produktów reakcji pucolanowej tj. faz C-S-H i C-A-S-H.

2. Badania realizowane w projekcie

Projekt będzie podzielony na trzy główne etapy w których przeprowadzone zostaną badania składu chemicznego, składu fazowego oraz morfologii produktów reakcji używając zaawansowanych metod badawczych:

Etap I - Synteza substratów reakcji: a) Synteza różniących się składem chemicznym szkieł krzemianowych i glinokrzemianowych w piecu indukcyjnym. b) Synteza dwóch najważniejszych dla realizacji projektu faz klinkierowych: C_3S oraz C_3A .

Etap II - Przeprowadzenie hydratacji faz klinkierowych w roztworze w obecności zsyntezowanych w pierwszym etapie szkieł. Hydratacje zostaną przeprowadzone w różnych konfiguracjach umożliwiających symulację układów rzeczywistych.

Etap IV - Identyfikacja produktów reakcji oraz innych czynników odpowiedzialnych za zmiany kinetyki hydratacji faz klinkierowych. Przeprowadzona zostanie charakterystyka produktów hydratacji, z uwzględnieniem określenia składu fazowego, zawartości wody związanej chemicznie, zmiany ilości $\text{Ca}(\text{OH})_2$ po różnym czasie hydratacji. Próba wyznaczenia stopnia przereagowania szkieł glinokrzemianowych.

3. Powody podjęcia danej tematyki badawczej

Chemia cementu jest dziedziną nauki prężnie rozwijającą się na przestrzeni ostatnich lat. Szczególny nacisk kładzie się na mechanizm hydratacji cementu. Bardzo ważnym aspektem z punktu widzenia alternatywnego zastąpienia klinkieru w cementach powszechnego użytku, jest stosowanie dodatków pucolanowych będących przedmiotem badań do dnia dzisiejszego (głównie są to materiały w postaci fazy szklistej lub amorficznej). Obecność pucolan w zaczynie cementowym powoduje zmiany w przebiegu reakcji już w początkowym stadium procesu hydratacji co odzwierciedlają krzywe kalorymetryczne hydratyzującego materiału. Do tej pory nie wyjaśniono w pełni etapu indukcji związanego z zahamowaniem reakcji a także zjawiska zwanego „efektem glinianowym”.

Przeprowadzenie tego rodzaju badań modelowych umożliwi poznanie przebiegu reakcji a także pozwoli wyjaśnić wpływ alkaliów obecnych w fazie szklistej na mechanizm hydratacji. Technologiczne korzyści ze stosowania omawianych materiałów nie są do końca znane, ale stosunkowo łatwo je zbadać. Najważniejsze jednak, jest zrozumienie mechanizmów reakcji i natury hydraulicznych produktów reakcji, które kreują najbardziej interesujące cechy materiałów jakimi są wytrzymałość mechaniczna, stabilność i odporność korozyjna. Potrzebne do tego badania pomogą w pogłębieniu wiedzy w tej dziedzinie. W przyszłości może to zaowocować nowymi technologiami i mieć istotny wpływ na rozwój nauki zajmującej się chemią materiałów wiążących.